

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespundinti nostri, si de dreptul la Redactiune Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresa si corespundintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea sau expeditiunea; cate vor fi pe francate, nu se vor primi. Era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuntie si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 or. pe linia; repetiriile se facu cu pretiu scadutu. Pretiulu timbrului cate 50 or. pentru una data se antecipa.

Pretulu de prenumeratiune.

pentru Austria:

an intregu 8 fl. v. a.
diugetate de anu 4 fl. v. a.
patrariu 2 fl. v. a.

pentru Romania si strainetate:

an intregu 12 fl. v. a.
diugetate de anu 6 fl. v. a.

Invitare de prenumeratiune

ALBINA.

Apropiandu-se cu 1. iuliu cal. respirarea prenumeratiunilor facute pentru foi'a nostra pe primulu omestru si respectivminte pe alu doilea patrariu de anu, venimu a reflecta la acest'a pe onorabili dd. prenumeranti ai nostri, ragandu-ii nu intardie cu renoirea prenumeratiunilor, de ora-ce intardiarele de comunu facu impedecare si inercare in expeditiune.

Conditiiunile sunt totu cele de mai nainte si cari se vedu in fruntea foii. — Redactiunea.

Budapesta, in 4 iuliu n. 1874

A cuprinsu — nu scimu ce se distinge, ca se nu essageramu! — *ingrigire?* — *frica?* — *furia seu indignatiune* — de domni stepani ai nostri! Caci — au perdutu de totu competulu — penru cele-ce alalta-ieri audira — atatu frumosu, si — unele atatu de adeverate, pre cum insisi recunosc — din gur'a domnului *Politu*.

Destulu ca discursulu deputatului nationale din Panciova, pre care lu-rosti alalta-ieri, in caus'a si respectivminte in contra noilei chestiuni de astu obiectulu, tem'a principale de discussiune — diaristic'a domniloru, si chiar prin securile publice si private ale loru.

In celu mai aproape nru vom reproduce — desi pote nu vorbalminte, dar destulu de pre largu acea cuventare ce, in aceea, ca spuse unele adeveruri mari, de si imbracate in frase mandre, tasi — fora reserva, cu tota francheti'a lealitatei, asi cum domni magiari sunt dedati a le audi, — pentru motivulu, caci ii blamadia pre de o parte forte — cumplitu, er pred'alta — li adue consciinti'a infricosiatu, — atatu reu ii vatema si infuria.

Nu ne miramu deci, ca — dupa *Politu*, nici unu oratoru magiaru — atatu ieri, catu alalta-ieri, nu potu vorbi chestiunea de pre tapetu, fara a apostrofa condamn'a cuvintele amicului nostru *Politu*; dar si mai pucinu ne a surprinsu, ca ieri dlu *Tisza Kalmán*, conducetulu opositiunei, celu ce pentru puru s'a focutu campionulu celoru de la tere, ori-candu ei au fost atacati si conamnati de deputatii nazionali, — ca al ieri a nume se sufulea, pentru d'a cu fraseologi'a sa emfatica si cu ratiistic'a sa orba — in dlu *Politu* si in nationalitati, ba inca — pro superabundanti, in partit'a magiara din stang'a esma, carea a comis crima, d'a aplaudunele locuri ale discursului dlui *Politu*.

Cea-ce pre noi ne face se stamu inmeniti pentru acest'a maniera — e: *ce a refericita a dlui Tisza* si a altimei care lu-aplaud — cu atatu mai esticu, cu catu mai ne-adeveratu si nedreptu vorbia!

Si — dlu *Tisza Kalmán* avea curaru d'a raoni amenintiari si resbunare tra acelor'a, cari ei ar fi indreptatiti d'a ma si provoc'a ceriulu si pamentulu contra ucidiatoriloru de patria si umate!

Si — dlu *Tisza* juc'a pre *infrico-maniosulu*; pre candu potea se scia,

ca tocmai prin acest'a elu adeveria ca — n'are dreptate!

Ei bine, dlu *Politu* — ce e dreptu, a dechiaratu resbelu reactiunei magiare; densulu i plesni in facia, ca — venindu la regulare cestiunea Orientului, *democratii magiari vor fi cu nationalitatele* si astfelu vor salva Ungaria; er — cu reactionarii — „*ne vom intelni la Philippi!*“ — Nu vom pretinde ca dlu *Politu* a facutu bine, astfelu a arunca manusi'a aristocratiei magiare, *incarnate in Diet'a si sistem'a de facia*; totusi — curiosu este, candu — liberalulu si democratulu *Tisza Kalmán*, carele chiar si ieri se gira de atare, tocmai elu se grabi a redica manusi'a! Cum altfelu potemu noi se ni splicamu acest'a, decatu ca si liberalismulu, si democratismulu seu sunt — numai masce, er anim'a sa este — intocmai asi de reactionaria, pre cum este de siovinista pon' la nebunia!

Dar de altmintrelea, deca ieri din stang'a extrema dlu *Helgy*, incatu pentru afronturile ce le facuse acestei partite, mi-ti-lu scarmena bine-bine; apoi — nici deputatii nationali nu-i vor romanu detori, caci — dlu *Dr. Costicui*, inca de alalta-ieri se inscriesese la cuventu, er ieri, in data ce *Tisza* si-incheia filipic'a sa contra nationalitatiloru, se inscriese si *Babesiu*, mai standu inca altii in reserva pentru unu casu de necesitate.

Astfelu, precandu din partea nationaliloru la desbaterea generale nu era se iee cuventulu de catu *Dr. Politu*, dupa racnitie si amenintiari dlui *Tisza* — sicur ca au se vorbesca mai multi si mai pre largu. Asia nu se pote nici candu precalcu decursulu unci desbateri! Era vorb'a, ca au se vorbesca preste totu vr'o 7-8; pre candu deja in trecutele trei dile vorbira vr'o 12, si — mai sunt aproape atati-a.

Si acum, pentru ca onorabilulu publicu, carele nu are ocaziune a ceti foile straine, anume cele din capital'a Ungariei, se-si pota face o ideia despre impresiunea si veninulu ce a produsu in animele magiare si magiarone — amintit'a vorbire a dlui *Politu*, venimu a traduce aci fidelmente eseporatiunile mai antaiu din „*N. Pester Journal*“, in cari se reflecta cu vivacitate cugetulu de renegatu — ideiele principali ale mai tuturoru celoralalte foi magiare si germane.

Numit'a foia serie:

„Ca renunciarea la mandatu a lui *Alessandru Mocioni*, fractiu nea federalistica, seu cum se numesce ea „partit'a nationalitatiloru din Dieta“, perduse pre uniculu membru alu seu, carele pricepea a propune si apera in cuventu dibace si cu maniere de omu cu cultura sociale mai nalta si parlamentaria. Precum astadi s'a aretatu, numit'a fractiune in persona deputatulu din Panciova este recompensata pentru acea perdere. *Dr. Mihailu Politu*, prin cuventarea sa de astadi, s'a desvalitu ca unu capu ageru si profundu cugetatoriu si totu o data ca unu diplomatulu, care se pricepe cum se cade, a indulci hapurile cele mai amare, pentru ca ele se lunece placutu si usioru prin gutu in diosu, si — cele mai periculoase teorii se le imbrace in frase scilpitorie, parute liberali si nevinovate. In fondu densulu a splicatu prin cuventarea sa — totu acelea ideie, cu cari *Mileticescii* si *Babesiescii* invertescu sistematecamente capetele filoru serbi si romani ai patriei; elu insa n'o fece in modulu cugetatoriu nedibace ce caracterisedia actiunile atinsiloru conducetori ai nationalitatileru. *Politu* nu isbesce cu pumnii goli

spre „*tiranulu de magiarismu*“, nici nu amenintia cu pumnalele seregianiloru si cu revolte de a lui *Hora*, ci elu din contra areta cu degetulu inganatoriu, frumosu imbracatu in manusia — spre *Viena* si la — eventualminte posibilile schimbari politice, in contra carora magiarismulu trebuie se se apere in aliantia cu Serbiu si Romanii; — dup'aceea elu desfasura unu tablou alu istoriei despre lumea viitorulu, despre conflagratiunile in Oriente, facia de cari Ungaria intraga trebuie se fie la locul ei.“

Numai o data — in fervorea cuventulu i scapa frivol'a amenintiare, candu striga: „*La Philippi er ne vom vedé!*“ Dar — iute elu se grabesce a splica ne'ntielegerea, spunendu, ca — candu va fi se ajungemu — la *Philippi*, elu doresce, ca magiarii si serbiu se se afle ca frati — in acelesi castre, uniti contra aceluasi inamicu.“

„Se pote cine-va esprime mai finu si mai patrioticu?! Acestu *Politu* intr'adeveru este unu omu siretu, si deca in privintia a finetiei forme, prin care se pronuncia — nu-i potemu denega cuvenit'a reconosciinta, apoi — debutulu seu de astadi invita pre cei ce vedu mai de parte — cu atatu mai intetitoriu — spre mare precautiune si privighiare — tocmai facia de densulu.“

Er „*Ellenör*“, Organulu corporale alu dlui *Tisza*, dice despre furiosele eseporatiuni si despre rafinatele mistificatiuni ale stepanulu seu — in essaltarea sa nebuna, — ca „*de candu s'a deschisu er'a constitutionale in Ungaria, inca n'a provocatu unu discursu placere atatu de generale, ca si celu de astadi a lui Tisza*.“

Cu atatu mai reu! Caci deca ar fi asi, apoi ar fi doveda, ca domni magiari, astadi intipuitii factori ai tieiei, nu se inspira si entusiasmedia de catu de — frase mari si ne-adeveruri si nedreptati grosolane!

Dice mai de parte „*Ellenör*“ — in adoratiunea, seu chiar indumnedicirea patronulu seu, ca acesta oratiune nu a fost fora efectulu nici asupra neintieptiloru din stang'a extrema, cari cochetedia cu elementele ce periclitata unitatea de statu magiaru si misiunea nationale a magiarime. Dice ca pre *Mocsary* l'a turtitu de totu la pamentu; asupra lui *Csanády* a provocatu risulu generalu alu Casei; er — frasele si argumentele lui *Politu* le-a facutu prafu si pulbere, incatu — dupa dical'a magiara, „*nu li-a ramasu onbre d'unu banu!*“

Eca in pucine trasuri ale sale proprie — tipulu genuinu alu fanfaronadei magiare siovinistice. Eca graiulu aristocratiei magiare, ce — dupa propri'a marturisire, de 1000 de ani totu se civilisedia, fara a se fi europeisatu!

De asemenea caracteristicu este, cea-ce dice „*P. Napló*“, organulu Deakistiloru, despre radomontadele lui *Tisza*.

„*Colomanu Tisza* nici candu n'a fost oratore simpaticu celoru din drepta!“ adeca sciti, candu ii-a atacatu pre ei cu rabulistic'a sa cea grosolana. „*Dar discursulu seu de astadi, a fost si alu nostru. In fie-care cuventu alu seu a pulsatu sangele magiarime!*“

Apoi se pune a amenintia — cu cele mai aspre mesure de teru pre agitatorii nationali, pentru de a ii face se senta, ca — „*acesta tiea are numai unu stepanu*“, „*hogy ez országnak csak egy ura van*.“ Se intielege, ca — stepanulu este — aristocrat'a magiara, carea de 26 si mai multi ani bucina lu lume miu-

tiun'a cea mare, ca — este *liberale, constitutional, democrateca*, drepta facia de tote poporale!

Poftimu! Nemica de catu — amenintiare cu forti'a. Ei bine; deca este asi, de ce mai amblati dupa vorbe, legi, mintiuni? Decretati, pre totu ce sentu si judeca si vorbescu alaltu, de scavi, si — lucrulu e gat'a!

Rogamu pre on. publicu alu nostru, se studiedie bine cuventulu lui *Politu*, pentru ca se pota dreptu judeca despre respunsurile ce i s'au datu, si asupra carora, anume a lui *Tisza*, vom reveni in numerulu urmatoriu. —

Budapesta, in 3 iuliu n. 1874.

Ce cugetu secretu vor fi ascunsu in anim'a loru monarchistii, atunci candu — prin complotu trantira pe *Thiers*, si pusera in fruntea tieiei pe maresialulu *Mac-Mahon*, — cine ar pote se scia?! Atatu astadi impare securu, ca — nu au avutu ideia, de a-lu lasa in pace *siepte ani in scaunu*, si cu atatu mai pucinu de a-lu lasa se consolide *Republic'a*.

Deductiunea logica deci nu pote fi alt'a, de catu ca — au voitu se faca unu instrumentu seu macar unu medilocitoriu, in favorea unuia dintre pretendenti Tronulu, — firesce, Orleanistii cugetandu la alu loru Rege, Legitimistii — la alu loru si — Bonapartistii la Imperatulu *Lulu*.

Aci este espresu puntulu de *intielegere* si de — *ne'ntielegere*. Aci a fost concentrata periculu, dar — totu aci si garanti'a pentru *Republic'a*.

Destulu ca, *Mac-Mahon*, seu ca n'a fost bine informatu si ingagiatu de complotistii sirpti, seu ca — acuma sentiendu dulceti'a stepanirei si cugetandu-se destulu de tare, spre a pacali pre — siretii amici ai sei, de o data incepu a se pune in positura si — dechiara susu si tare, ca — *nu este acea potere, si nici votu alu camerei*, dupa care elu ar *poté fi constrinsu se ceda altui-a suprem'a demnitate ce i s'a acordatu pe siepte ani*.

Dintru inceputu, candu *Mac-Mahon* seu guvernulu seu occasionalminte respica acest'a in termini diplomaticesci, ambigui, monarchistii luau lucrulu de o demonstratiune fina in contra Republicaniloru. Astadi candu *Mac-Mahon*, oficialminte vestesce acea decesiune a sa, monarchistii sunt cuprinsi de — *indignatiune* si — deja imparu pre plecati d'a conspira de nou.

Maresce neliniscirea si ingrigirea monarchistiloru formul'a, in carea invescuta esa la lumina resolutiunea maresialulu. Asia spre mare chiar scandalisare a intrigantiloru monarchisti, *Mac-Mahon* apostrofedia, ca *siepte ani*, ori ce ar face adunarea nationale din Versalia, elu va remane si se va sustiene cu ori ce pretiu — ca „*presiedinte alu Republicei!*“

Acest'a dore de morte; pentru ca — remanendu *Mac-Mahon* presiedinte alu *Republicei*, prin acest'a *Republic'a* se recunose — nu numai de essistinte, ci si de unia legale, legalminte unica indreptatita, er cei ce o combatu, de tradatori foradelege.

Cea mai noua manifestatiune fece *Mac-Mahon* domineca trecuta, candu tienendu o revista grandiosa peste trupele adunate pe campulu lungu „*Longchamps*“, langa Parisu, din acestu incidinte dede unu ordine de dia catra ostiri, intru carea intona ca: „*missionu, cu carea l'a invescutu pre elu adunarea nationale, cade si asupra armatei, si ca aceea impreuna trebuie operata pana la celu din urma momentu, sustienendu pretotindenia autoritatea legii*.“

Acest'a a provocatu o adeverata panica in cercurile conspiratoriloru; catra acesta mai vine persecutarea comploturiloru bonapartisti si arestarea complotistiloru. Dupa tote monarchistii incepu a tremura si cu inversi u-

nare a se teme de — „o lovitură de statu.“
Adeca sciti, lovitură de statu numescu ei,
deca buna ora mane-poimane *Mac-Mahon*,
pentru comploturile lor ii-ar tramite a casa
din Versalia, ar dissolve adunarea nationale
si ar guvernă fora intriganti!

Acést'a este astadi situatiunea politica
in Francia. —

Intr'aceea comisiunea de 30 pentru con-
stitutiune, dupa respingerea propunerii lui
Periere, se apucă a debate chiar a sa propria
constitutiune si — dupa depesiele ce ni sosira,
primi cu mare majoritate — in contra vo-
lului legitimistilor — urmatoriulu primu
articlu: „*Presiedinti'a Republicei se increde lui
Mac-Mahon pe siepte ani.*“ Va se dica, Mo-
narchistii nu vor se admita decretarea de-
finitiva a Republicei, dar — consentu ca aceea
se se inarticulede pe 7 ani, pre câtu timpu
omulu lor, *Mac-Mahon* — este la potero. —

Afara de citatulu articlu primu, comisiu-
nea a mai statoritu — sistem'a de doue ca-
mere, compusa dupa modalitatea combinata
la timpul seu de ducele *Broglie*, adeca pre
diuemetate prin numiri presidentiali, ér in
cealalta diuemetate prin alegeri din clasele
mai nalte. In fine se mai depesiadia, ca co-
misiunea dupa mare lupta a statoritu, cumca
dreptulu d'a dissolve Camer'a deputatiloru,
este alu presiedintelu Republicei, si — cum-
ca, in casulu deca scaunulu presidentiale ar
deveni in vacantia mai nainte da fi espiratu
periodulu de siepte ani, atunci ambele Ca-
mere intrunindu-se, seu se pota alego altu
presiedinte, seu se schimbe form'a de regi-
mine.

Din tóte se vede, ca majoritatea mo-
narchica de astadi — cauta numai se-si ase-
cure timpu pentru vitoriu, de ocamdata la-
sandu Republic'a se traiésca din grati'a luru!

Budapesta, in 3. iuliu n. 1874.

Mereu sosescu, desi totu pré defeptuóse
— date si sciri, despre catastrof'a ce ajunsa
pe ostirile republicane sambat'a trecuta la
Estella.

Cea-ce pe scurtu se lamuresce — é, ca
republicanii joi si vineri — totu in triumfu,
totu invingendu au progresatu, si — vineri
dupa mediadi pre timpul unei furtune in-
fricoslate, au luat cu asaltu unele dintre cele
mai poterice sate si coline, incunjurandu
pre carlisti si taindu-li chiar linia de retra-
gere.

Cum dupa aceste mari progrese s'a in-
templatu sambata perderea si respingerea Re-
publicaniloru, — nu este deplinu splicatu. Atát'a
se spune, anume intr'unu telegramu alu „*Ind.
Belg.*“ cumca divisiunea *Campo* a fost cea dan-
tatu respinsa si adusa in disordine; divisiunea
lui *Echague* si brigad'a lui *Blanco*, se incerca-
ra a opri lupt'a si a respinge pre carlisti,
dar — *Navaresii* atacara cu mare facu ace-
ste trupe republicane si le menara indereptu,
incatu retragerea deveni generale, pre carea
spre norocire cavalieri'a si artiloria o aperara
cátu de bine, astfelu incatu perderile in morti
si vulnerati sunt numai 800. Carlistii vorbescu
de 4000, dar asta este essageratu, dupa cum
s'a dedatu ei a éssagerá.

Comandantele *Concha* dupa „*Times*“ a
cadiutu, lovit de unu glotiu in mediloculu
peptului, sér'a la 8 ore, tocmai candu se aflá
in cea mai aventata linia a atacatoriloru cu
assaltu, si vorbiá cu insufletire soldatiloru.
O scire, asta séra sosita, adevéresce cá, tocmai
prin caderea acestui betranu bravu si pro-
batu, (erá tocmai de 80 de ani,) intru carele
se concentra increderea, tocmai prin acésta
cadere s'a confundatu si si-a perdatu direc-
tiunea ostirile victoriose, ér carlistii obser-
vandu acésta]perplesitate, s'au inbarbatatu
si au pasitu la agresiunea decidiatória.

Afara de *Concha* se mai vorbesce despre
perderea inca a unui generalu. —

Dupa scirile mai nóue, armata repu-
blicana iute se reculege si — curendu ér si-va
incepe atacurile, dispunendu de 104 tunuri.

Budapesta, in 1 iuliu n. 1874.

Diu'a de triumfu — se apropia; intie-
legemu pentru caus'a serbéscá, pentru
congresulu nationale, pentru partit'a
dlui *Mileticiu*, partit'a — dimpreuna cu
natiunea, de patru ani in celu mai per-
fidu si barbaru modu denunciata, perse-
cutata si terorisata!

A vrutu — strasniculu guvern
magiaru omnipotentu, se cucerésca pre
serbi cu fort'a fisica, se-ii iée cu biciulu
de feru din deretu si se-ii mane prin
strunga sa cea strimta, in staulu calugeri-
loru tradatori de natiune. „*Ori se mérga
ori se — pèra!*“ — a fost parol'a dom-
niloru; „*Nu vom merge unde ne mana
magiarulu — o data cu capulu!*“ — a
fost parol'a lui *Mileticiu* si cu elu — a na-
tiunei serbe.

„*Hois!*“ strigá *Andrássy* si cu tur-
m'a mameluciloru sei, si calugerii cei
desfrenati, si egoistii cei corupti — mer-
geau „*hois!*“ — „*Cea!*“ — comandá
Mileticiu, si poporulu serbescu, cu in-
teliginti'a cea de omenia — mergea „*Cea!*“
ér carulu — *stá loculu!*; pre candu
domni *plesnearu de necasu*, cá nu se
mescá! In fine — domni venira la mintea
turculu cea din urma. „*Déca nu merge
cum vremu noi!*“ apoi — hai de, se
mérga cum vreu ei!

Destulu cá, vediendu acuma, cum
alegerile pentru congresu mai tóte esu
nationali si opositionali, eroldulu dom-
niloru celu de la „*Magy. Politika.*“ vine
a-si deschide budiele si a vorbi patrioti-
culu guvern — *intieleptiune, pura intie-
leptiune!*

„*Ce vremu?! Serbiu au lege; apoi
au si minte; a-ii scóte din tíera — nu
ni póte trece prin capu, deci — lasati-ii
se lucre, se-si aléga patriarchu dupa
vo'a lor!* Déca vor gresí — ei se vor
cái. Guverniulu se supra-inspectiunedie,
dar — se nu se amestec in caus'a lor,
pre câtu timpu ei tienu legea. Foile
magiare au incurcatu tréb'a — prin de-
nunciárele si agitárele lor; acést'a nu e
cu cale!“ —

Ei bine, domniloru mari politici,
dar unde gasirati, acuma de o data —
acestu frumosu adevéru, acésta minte
drépta? D'apoi cá — acést'a vi-am totu
predicatu noi, incercandu-ne a vi-o tor-
ná cu tolerinlu in capu!

Dar noi suntemu convinsi, ma am
spus'o de multu cu deplina incredere, cá
— guvernulu nu i va remané, de câtu a
armá astfelu.

Dée Ddieu bunu successu, apoi —
numai se fimu ómeni, si de securu, o
vom scóte si cu caus'a nationale, — fi-
resce cá prin atitutine solidaria, in-
tocmai asiá de firmi, prin lupte — mai
indelunge, si prin sacrificia — dóra inca
mai grele; dar in fine vom scóte-o.

Magiarulu — ori vré se-si supuna,
ori se se supuna: vai de poporulu ce nu
pricepe acést'a! Vai de cei-ce se sparia
de sferáitulu pintiniloru lor si de mu-
stetiele lor aristocratece — ascutite! —

Budapesta, in 4 iuliu n. 1874

Ieri se decise caus'a juntiniloru dru-
mulu de feru la *Orsiova* si *Brasiovu* — in
comisiunea finantiale a Casei representative.
Nu credemu a fi oportulu, ca se vorbimu pro
largu despre cele ce cetimu prin foi si cele ce
ni se spunu particularminte despre debaterile
fórté infocate ce avura locu; si asiá in acésta
causa se ingerara multi nechiamati, cari vor-
bira — multe verdi-uscate, prin cari mai
multu inveninara, decátu ca se lamurésca
cestiunea.

Cea-ce avemu a notá — o, cá atátu
§. 21, câtu si 24, celu d'antau — *fora destula
garantia cumca deschiderea sén darea in folo-
sintia publica a ambeloru linii si junctiuni* — va
urmá in acelasi timpu la ambele puncte; — cela-
laltu referitoriu la *tarifa*, — numai prin dechiar-
area ministrulu de finantia, cá refusarea
ar provocá crisa ministeriale, numai prin
acést'a se primira in testulu concesiunei; totusi
la celu d'antau paragrafu cu adausulu primitu
de representantele societáti austriace de
drumuri ferate, cumca adeca, si deca linia
Temesiora-Orsiova s'ar terminá nainte de
4 ani, ea totusi numai pana la *Caransebesiu* se
se póta dá in usulu publiculu, ér pana la
Orsiova — numai cu trei luni nainte de 4 ani!

Acum se apropia debateria in Casa, si
— se prevede, cumca si aci, prin acelesi medi-
lóce — are se fie primita si conventiunea cu
Romania, si concesiunea data numitei societáti.

Aparitiunea cea curioasa e, precum am
mai disu si alta data, cá — si la noi casi in

Bucuresci, numai prin presiune poterica de
usu potura fi acceptate aceste junctiuni in
modulu lor. —

In caus'a Institutului „Albina“ din Sibiu.

Candu noi, in nrulu 40 alu fóiei
nóstre, publicaramu *Invitatiunea la sie-
dinti'a plenaria a Consiliulu administra-
tivu alu Institutulu nostru de creditu si
de economi* „*Albina*“ din Sibiu pe
diu'a de 15 iuniu, pentru scopulu d'a
deliberá asupra epistolei dlui *Ales-
sandro Mocioni*, prin carea si-a de-
pusu oficiulu si de *presiedinte* si chiar
de *membre alu Consiliulu*, — marturi-
simu cá, de si nu aveamu nici cea mai
mica ideia despre caus'a acestui pasu si
resp. incidinte, atát'a totusi, *cuoscendu
bine personele*, am priceputu la momentu,
cá — *casulu este de cea mai mare gra-
vitate.*

Curendu primiramu informatiuni
private, si ne convinseram cá — *in-
tr'adeveru casulu e de cea mai mare gra-
vitate.*

Si cu tóte — nu scriseram nime-
nui, cu atátu mai pucinu publicaramu
unu cuventu despre acésta cestiune, as-
teptandu cu atátu mai vertosu desvol-
tarea si regularea ei normale, in sfer'a
interna a organismulu ei, fiindu cá
aveamu cuoscinti'a, cumca dl colonelu,
barone *Ursu de Margine*, o persóna de
cea mai deplina autoritate si incredere
din Consiliulu administrativu alu Albinei,
se aflá la *Capolnasiu*, pentru d'a se in-
telege cu dl *Aless. Mocioni* despre *com-
planarea diferentiloru* si medicóirea re-
vocáre epistolei renunciatória.

Trecura 15 dile. apoi inca 5, si — de
la Sibiu, de unde asteptámu informatiuni
liniscitórie, nu ni se dede câtu de pucina
deslucire! Onorabil'a Directiune — asiá se
vede cá crede, cumca acea *Invitatiune*
ce publicaramu in nrulu 40, pe langa
totu cuprinsulu seu fatale, va fi aflatu
cu totul indiferente si nepasatu — Publi-
culu nostru; cá — Publiculu nostru
i-ar fi dóra totu atát'a, *ori-ce s'ar fi in-
templatu in simulu administratiunei Al-
binei din Sibiu, ori pentru ce s'ar fi re-
trasu Mocioni, si — ori prin cine ar fi
elu inlocuitu!*

Acést'a ar fi o presupunere — de
totu gresita si neándreptatita, ar fi chiar
o neconoscere a marei interesári, ingrigiri
si nelinisciri ce a cuprinsu spiritele dela
o margine pon' la alt'a a patriei!

Noi pricepem cá, Directiunea si
resp. Consiliulu administrativu póte se
aibe motive binecuvantate, d'a nu esi
inca la lumina cu *adeverulu*, cu lamuri-
rea stárii lucrurilor: dar repetimu cá
— am deplange retacirea si daun'a ce ar
trebui se resulte din presupunerea, cá
— dóra *Publiculu celu mare nu se inte-
resédia* si cá — *va fi multiamitu cu ori-ce
deslegare*. Si — de aceea ni tienemu de
stricta detorintia, a reflectá pre onora-
bil'a Directiune si resp. pre Consiliulu
administrativu alu Institutulu „*Albina*“
din Sibiu, se nu ia lucrulu intru nemica,
si — se nu intardia a dá cea mai de-
plina deslucire Publiculu si a-si legitimá
din firu in peru procederea.

Cea-ce noi din parte-ni potemu se
asecurámu si se dovedimu e, cá dejá
pana acuma ni s'an facutu cele mai agere
interpelatiuni si ni s'au descoperitu cele
mai grele bannele in acésta privintia, in
cátu — éta cá suntemu chiar nevoiti a
rumpe tacerea.

Ómenii ingagiati la Institutulu „*Al-
bina*“ prin multe parale si — deplina
incredere, se adresédia catra noi, ca si
catra unii, ce mai vertosu ii-am indem-
natu si induplecatu a se ingagiá; din
care causa noi si sentimu o responsabi-
litate — mai multu de câtu morale.

Noi, pana a dá cursu publicu ace-
steru obiective reflessiuni ale nóstre, am
comunicatu domniloru din Sibiu unu
actu dintre mai multe, carele de sicuru
ni va legitimá procederea, am comuni-
cátu o lunga si intetitoria provocare ce
ni s'a adresatu in acést'a cauza de unu
proprietariu din *Lugosiu* cu 99 de
actiuni.

Precandu deci rogámu pre domni
din Sibiu, se iée in consideratiune ne-
liniscirea comuna si seé caute a o mol-
comi fora tóta intardiarea, — d'alta par-
te asecurámu pre onorabilulu publicu
actionariu, cá — in câtu pentru noi, nu
vomu lipsi a ni face detorint'a intre
ori-ce imprejurári, dar cá de altmintre,
pre câtu noi avemu cuoscinti'a de lucru,
vr'unu periclu nu amenintia tocma in-
teresele Institutulu si ale actionari-
loru, nemedilocitu pentru conflictulu ce
s'a escatu in corpulu administrativu. —

Diet'a Ungariei.

In *sécliti'a de sambata, 27 iuniu n. 1874*,
sub presidiulu ordenariu, dupa presentarea
de petitiuni, cari se transmisera comisiunii
petitionarie,

Urma ordinea de di: *partraptarea seriá
a 47. de petitiuni.*

Referintele *A. Molnár*, in numelo comi-
siunii petitionarie, propune avisarea simpla
a tuturoru petitiuniloru la ministrii concer-
ninti. Propunerea se primesce pre lauga es-
ceptionarea petitiunii cetáti *Satu-mare*, in
care se core sistar a esecutiuniloru pentru
contributiune si luarea de dispusetiuni, prin
cari se se delature lips'a cea mare de bani.

Acésta petitiune, la cererea deputatulu
I. Kis, se cotesce. In urm'a cetirii, *Kis* schi-
tiédia starea trista a cetatieniloru *Satuma-
reni*, propunendu apoi, ca min. de la finantia
se sistadie esecutiunile si se presente unu
proieptu de lego pentru instituirea unei
bance national unguresci neependinti.

Min. finantiloru, *C. Ghiczy*, incuno-
sciintédia, cá elu a emisu inca de multu ca-
tra directiunile finantiale ordinatiuni, prin
cari se provóca acestea, ca pana dupa sece-
risu se erutia de esecutiuni pre tóte comu-
nele si persónelu, cari suferira daune in urm'a
furiei elementelor. Min. crede, cá mai de
parte nu potó se mérga, cáci — dispunendu
sistarea preste totu a esecutiuniloru, — de o
parte ar insemná a sistá administrarea si
prin acést'a ori ce isvoru de venitu alu stata-
lui, ér de alta parte s'ar comite nedrep-
tatea, cá s'ar scuti de ne'mplonirea dele-
ratorulu si acej cetatiuni, a caroru capacitate
d'a plati contributiunea e fórté neependente
de la inriurirea stricatiósa a elementelor
naturali.

Cátu pentru delaturarea crisi finantiaré
prin vr'unu expediente, amintescé ministrulu,
ce facusera incercári prin emiterea de avise
de cassa. Acestea inse nu avura trecero in pu-
blicu, ér primirea loru ca mediu generalu de
solviere, intre tristele imprejurári de astadi,
este absolutu cu nepotintia.

De aci core min. primirea propunerii comi-
siunii. —

La prop despre instituirea unei bance de es-
comptu, ministru cere mai multu tempu liberu,
decátu póte avé in decursulu activitáti legala-
torice; de aceea — promitiendu, cá in decursulu
ferieloru si va pune tóta nisuinti'a intru resolu-
verea acestei cestiuni — core respingerea
propunerii lui *Kis*, ca nu cumva se se pre-
judice partraptárele fiitórie prin vr'o decisiune
pripita a casei deputatiloru.

La votare se primí propunerea comisiunii
si facia de acésta petitiune; stang'a estrema
inse votá contra. —

Se cetesce a trei a ora proieptulu legu
de necompatibilitate, si se tramito tablemag-
natiloru pentru partraptarea constitutiuni-
nale.

G. Nagy ia cuventulu pentru a-si moti-
vátu proieptulu de lege, relativu la delatu-
rarea imniuntelu reu, cá se intabulédia pre-
tensiuni pana si cu cáto 120%. ba chiar si
capitalie de la corporatiuni se intabula cu
cáto 8—10%. Proieptulu intentiunedia fissa-
rea percentelor de acésta natura.

Min. justitiei, *Dr. Pauler*, nisiesce a
demonstrá, cá acestu proieptu nu póte se co-
respunda in prassa intentiunii; cáci o fórté
usioru a-se neobservá legea prin adaa-
gera percentelor la capitalu. De aci, consi-
derandu fissarea percentelor pentru credi-
tiele ipotecari de cutrieratoria pentru credi-
tulu publicu, cere respingerea proieptulu.

Majoritatea se pronuncia pro langa pro-
punerea ministrulu.

Se decide ca debaterile asupra novele
electorali se se iacépa mercuri, ér conventi-
unea despre junctiunile ferate cu Romanu

se pertrapedie chiar cu intreruperile
baterilor asupra noiei electorali.

Siedint'a se inchiaia la 12 ore a. m.

In *Siedint'a de mercuri, 1. iuliu a. c.*, sub
ducerea vpresied. C. Torma, dupa cele for-
li, presiedintele presenta lista interpela-
miloru nerecunoscute inca si a proiectelor de
olutiune si de lege inca neresolvite.

P. Nemesiu presenta unu proiectu de
olutiune, care intentiunea procurarea prin
m. de interne a anumite date, spre a servi
determurirea mai acurata a statoririi censu-
pentru alegetorii din Transilvania.

Totu Nemesiu propune, ca calificatiu-
alegetorilor ardeleni statorita in projec-
de novela, se se modifice prin aceea, ca
se socotésca si adausulu de dare pentru de-
cinarrea pamentului.

Proiectulu de resolutiune se va pune la
linea dilei, ér propunerca se va considerá
desbaterca speciale ca amendamentu.

C. Tisza, intréba pro min. justitiei,
Pauler, ca arc de cugetu a-i respunde la
interpelatiunea in privint'a ordinatiunei mi-
steriale despre prinsori, de-óra-ce aceea
dinatiune chiar astadi intra in vietia?

Min. Dr. Pauler. raspunde, ca va face
stulu interpelatiunii, inse nomenca arc
eptulu a-i prescrie timpul, ce i-lu lasa li-
ru ordinea casei.

Tisza — cu ironia ageru isbitoria —
serva ministrului, ca n'are nici o cauza d'a
ca gura-mare pentru *timpu*; cáci — nime
intrebatu despre *timpu*!

Se ia spre sciintia respunsulu minis-
trului.

Se facu interpelatiuni de interesu se-
ndariu si se presenta petitiuni, ce se trans-
itu la comisiunea petitiunaria.

Urma ordinea de di: *desbaterca asupra
noiei electorali.*

Referintele E. Szeniczoi, premitiendu,
acésta novela nu e o lege electorale de
statatória, splica ca comisiunea centrale, in
m'a unei regulári perfecte si definitive a sis-
mei de contributiune—nici ca a timentu de
ortunu a presentá o lege electorale de sene-
statoria, carea séu se estinda séu se anguste
eptulu de alegere de astadi. De aceea s'a
ceptatu din partea comisiunii centrali legea
electorale din 1848, facendu-se in acést'a mo-
dicările, cari le ceru relatiunile de astadi ale
agariei si a caroru neprimire numai reu
te produce. Tienendu, ca a vorbi asupra
edificárilor i se va dá ocaziune in decur-
lu desbaterii speciali, róga cas'a, ca se pri-
tesca acésta novela, carea adauge mai multe
abunetati la legea electorale in vigóre.

Min. de interne, c. I. Szapáry, accen-
andu defepetele legii electorali in vigóre, si
si alesu abuserile, ce se comita in urm'a
deptositatii acestei legi, aréta ca — trebuie
fie astrinsa poterea legelatória a dispune
dreptarea reului. Scusa dupa acestea regi-
ulu ca nu a nisuitu delaturarea radicale a
ului prin crearea unei legii electorali nóue,
ducendu aci de motive impregiurarea, ca
a numai nu sunt compuse listele alege-
rilor, dar nici ca e sistemisata refor-
area contributiunii, si de aci regimulu,
potendu avé de baso unu censu uniforme,
s'a potutu apuca de atare lucru, ci a re-
asu pro langa indreptarea defepetelu de-
perite in legea din 1848. In urma se ni-
lecece a justificá, de ce nu s'au facutu modi-
cări, cari se determine mai liberalu califica-
anea de alegere fis-ata prin legea din 48,
standu, ca prin atari modificári s'ar con-
stá ordinea sociale, si desi s'ar face multa
acere nationalitatiloru conlocuitorie, totusi
periculosu atare pasiu, cáci elementulu
agiaru trebuie se se ingrigésca mai nainte
tote de essistintia sa. Dupa acestea dá
resione privirii sale, ca nu afla nici o dis-
portioniu, in comparatiune cu alte state,
tre numerulu poporatiunii si a alegetorii-
ru, precum nici intro alegetorii Ungariei
proprie — 7 percente din intrég'a-i popora-
anea, si intre cei ai Transilvaniei—6 percente
in poporatiunea cesteia. Min. tiene ca apa-
ntia ultima e rezultatulu desvoltári dife-
re a relatiuniloru de posesiune si tiene
re ca diferintia ast'a va disparé cu tem-
tu. Mai reflectandu la unele puncte, cari
ferira modificári din partea comisiunii cen-
trali, se sprime ca tiene de indreptatitu pro-
tulu seu si cá-lu va aperiá la desbaterca
speciale.

L. Mocárdy dá spresiune convingerii, cá
o lege electorale buna trebuie se fia basata
pre principiulu celei mai depline egalitati
de dreptu a tuturoru cetatieniloru unui statu,
pre assioma: „nihil de nobis sine nobis;“ ca
adeca trebuie se fia basata pre sufragiulu uni-
versale. In o vorbire forte estinsa se incercá
a despoteri invinuirile ce se facu principiulu
de votu universale si in urma face urmato-
riulu proiectu de resolutiune: „Proiectulu de
lege: „Despre schimbarea si intregirea artic.
de lege 5 din 1848 si a artic. de lege ardeleanu
2 din 1848.“ presentatu de min. de justitia si
modificatu de comisiunea centrale — on. ca-
sa se-lu respinga si se avisedie pre min. de
justitia, ca in celu mai scurtu tempu se pre-
sente unu proiectu de lege electorale, care —
basatu pre principiulu votulu universale, se
dispona votare secreta si dupa comune si in
carele se se imparta totu de olata si cercurile
electorali in intréga tier'a, dupa un'a si ace-
easi mesura.“

A. Bethy primesco proiectulu de novela
electorale ca base la desbaterca speciale. Vor-
bitoriulu inse si-sprime parerea de reu, ca prin
acésta modificatiune se despoia de dreptulu
de alegere cele mai puternice colonne ale
essistintii magiari nationali si de statu,
clasele privilegiate cu dreptulu de alegere in
urm'a pusetiunii loru de nobili. In urma face
matanii naintea regimulu, ca se sustiena sta-
tulu quo, cáci acele elemente inca nu ar fi
datu probe, ca merita a fi despoiate de atare
dreptu; ér egalitoea politica de dreptu este
necunoscuta la noi, cáci nu suntemu in repu-
blica, ci in o monarchia constitutionale si re-
cunóscemu numai egalitatea cetatieniloru
naintea legiloru.

Siedint'a se inchiaia la 2 ore. d. m.

Lipova-Banatu, in iuliu n. 1874.

(Resunetu!) Ori cátu de ascunsu, la locu
ori cátu de modestu, in vast'a gramadate ma-
terii a nrulu 45 alu *Albinei*, totu n'au incun-
juratu atentiunea nóstra, ci — cu atátu mai
vertosu ni-au petrunsu adunculu animei
nóstre — apelulu ce se face, in corespondint'a
de langa *Bogdă*, la descrierea essaminulu din
Rafna, in privint'a *Istoriei nationali*, ca a
unui studiu absolutminte necesariu in scolele
nóstre confessionali. Necesitatea toti o sen-
timu; dar — cum s'o complinim? — Dati-mi
unu picu de locu, ca se atingu ceva.

Eu me afu in placut'a pusetiune d'a Vi
anunciá, ca conosciu aici pre bravulu inve-
tatoriu *Tuducescu*, cáru i a succesu a com-
pone unu manualu didacticu, pentru scolele
poporali: „*Istoria Romaniloru*“, opu ce cu-
prinde in 40 de prolectiuni si 36 de ocupatiuni,
momentele cele mai ponderose din istoria
nóstra nationala, acele momente, cari sunt
calificate d'a inspirá vietia si d'a redicá am-
bitiunea nationala. Limb'a e cátu mai popo-
rale, — impertirea si tractarea correspunde
capacitateri prunciloru, — despre ce servese
de proba succesulu observatu la juimeca nó-
stra de aici, supusa conducerii sale, carei dejá
s'a propusu de unu scurtu tempu. Scrierea
insira materiale — estu-modu:

*Originea Romaniloru; parintii lui Ro-
mulu; fundarea Romei; Ocuparea Laciei prin
Traianu; Marimea Daciei; Colonisarea Daciei
de Romni; Mortea Imperatulu Traianu;
Stareu Romaniloru din Dacia dupa mórtea lui
Traianu; Stareu imperatiloru romane dela
Aurelianu pana la Constantinu celu mare; Sta-
rea imperatiloru romane dela Constantinu pana
la venirea Unguriloru; Venirea Unguriloru;
Caderca Crisiani; Caderca Transilvaniei;
Caderca Temesianei, si asiá mai departe, pana
in dilele nóstre.*

La compunerea opului nu a scapatu din
vedere momentele cele mai insemnate des-
pre starea religionaria a Romaniloru, apoi:
*Lapedarea litereloru latine; intruducerea lim-
bei slave in biserica; supunerea Romaniloru
Metropolitiei serbesci; desbinarea Romaniloru in
dóue confesii; scóterea limbii slave din bise-
rica; intruducerea alfabetulu latinu, aduca a
scrierii cu litere latine s. a. s. a.*

La finea opului se afla si câteva poesii,
cari resuma si ilustra faptele unor eroi de
momentu istoricu

Si cu tóte, opulu intregu, atátu este de
indesatu si precisatu, încátu abiá aru trece
preste vr'o patru cóle tiparite.

Deci astadi, candu avemu atátu de mare
trebu ntia de o *Istoria scrisa* pentru poporu
si pentru fii crudi ai poporulu, pentru ca
acestora se li inspire sperantia si vietia si in-
sufletire nationala, — astadi, candu scóla
poporale este chiamata a-si face suprem'a
datorintia, ca si nici candu alta data, intru
tractarea istoriei nationala — eu scou ca se
salve essistintia nationala, prin creiarea unei
tenerime ambitiose si pline de devotamentu
nationala, ér nu servila si destramata, cum
ni-o dorescu domni, eu — crodu cá-mi
plinescu detorintia, — candu vi atragu en-

tiunea asup'a opului, ca si la comanda lucratu,
alu dlui *Ionu Tuducescu*

Ce se recere si co éta rogu do la si prin
onorat'a Redactiune — c: *patronagi*, aduca
medilocirea unui ajutoriu, pentru *edarea
acestui opu*.

In acésta privintia — asiá crodu cá, lo-
culu celu mai compentinte la care trebuie
se ne adresámu, este chiar *onorata Redac-
tiune a Albinei nóstre*; cáci — la noi, si pre
cátu ajunge esperintia mea — pretutindeni
intre Romani, este proverbulu si parol'a, cá
— acolo este punctulu *de unde se potu miscá
tóte!*

Publiculu nostru de atátea ori, in atátea
casuri de mare trebuintia nationala — cu nos-
pusa bucuria vediti, cea-ce nu s'a mai veditu
la noi, — la vocea penetrante si intetitória a
a Albinei, punendu-se in miscare animele si
deschidendu-se pana si pungele sugetoriloru
din léganu!

La constatarea necesitatii prin „*Al-
bina*“ si adresarea unui *Apelu* din anim'a cea
curata si sincera a conducatoriulu ei, *Roma-
nimea intréga, precum au mai concursu*, ér
va concurge si aduce sume insemnate pentru
lipselu cele urgenti ale natiunei!

Speru cá intru interesulu scólei popo-
rale si alu instructiunei nationala, si anume
pentru edarea de opuri, si manuale didactice,
pre cum este si celu alu dlui *Tuducescu*, toti
din tóte partile ar concurge cu dinariulu loru
mácar si celu mai de pre urma, — spre sco-
pulu, d'a respandi iute printre poporu cono-
scintiele cele necesari din Istoria nationala.

Pre acesta cale mái siguru si mai repede
— am poté tipari tóte manualele didac-
tice — si am est, din chaosulu care ne in-
néca. —

Incheiu rogandu pre onorabile Redac-
tiune, a luá in consideratiune propunerea
mea. — *)

Varietati.

(Societatea „*Petru-Maioru*“) si-tiene do-
mineca, 5 iuliu n. a. c. siedint'a generalo de
inchiaiare, la 5 ore d. m. in localitatea sa din
stad'a Vatz-ului, nr. 12. Siedint'a va fi pu-
blica.

(*Necrologu.*) Primimu toema duiós'a in-
scóintiäre dia Temesióra, despre roposarea in
floreca teneretiloru, e dómnei *Sidonia Tiapu*,
nascuta Sacosianu, carea deplansa de intrista-
tulu ei sociu *Lazaru Tiapu* si de infantea
Angelina, precum de asemenea de multe ru-
denii si multi conosciuti, ieri in 3 iuliu n. se
inmormentá in cimitoriulu din Maierelle
Temisiorii. *Fie-i tieren'a usióra!* —

Despre recolt'a ce se astépta.

Este celu mai mare interesu materialu
alu nostru — *secerisulu*, séu recolt'a ce ni stá
nainte; cáci — in fine acésta este propria-
mente conditiunea buneii stári materiale a
poporulu nostru; apoi — fiindu cá secerisulu
ici-cóliá dejá se incepú septeman'a acést'a, a
nume in mai multe partii dejá incepura a taiá
ordulu si secar'a, dar si celelalte frupte de
campu dejá sunt la cócere, si asiá dejá dau
date positive, dupa cari se póte calculá dos-
tulu de securu, cá — ce promitu? la ce avemu
se ne asteptámu? — asiá ni sentimtu detorin-
tia d'a informá si orientá pe poporulu nostru
in acésta privintia, pentru ca se nu se ama-
gésca — prin speculanti, seu dóra prin apari-
tiunile locali; se nu judeco aduca tocmái nu-
mai *dupa cele ce aude din gur'a pilaviloru, séu
dupa cele-ce vede cu ochii in campulu seu séu alu
vecinulu seu.*

Sé bagámu bine sém'a, cáci este dejá
reconosciutu — nu numai in tier'a intréga,
ci peste tótaEu opa si a nume in tierile, cari se
nutreseau din produsele nóstre, unde se trans-
porta prisosulu graneloru nóstre, si asiá dara
unde sunt *piatile nóstre cele mari*, precum
este: *Svitiera, Germania, Francia si Anglia*,
— este dicámu reconosciutu, cumca unu anu
mai *piatritu*, mai *investatu*, mai *ne asemenea*,
mai *amagitoriu* — in promisiunile sale de
recolta, abiá a mei fost, abiá se póte intipui
casi cestu de facia. Omulu nu trebuie se cala-
tórésca, decátu buna óra de la *Lugosi* pan
la *Temesióra* si *Aradu*, seu dela *Aradu* pan'
la *Pesta*, séu de la *Becicáreculu-mare* pan'
la *Sanu Nicolau* mare spre *Muresiu*; ba — pré-
desu — numai dintr'o comuna pan' la alt'a
vecina, pentru ca se se convinga, ce investati
si ne-asemenea sunt campii cu totu felulu de
grane! Pre candu aduca intr'unu timentu vedi
grane, de cátu cari mai mandre nu-si póte
intipui mintea omului; apoi abiá a inceputu
ati ride anim'a de atáta abundantia a bine-
cuvéntárii ceriului, candu — de o data éta
ajungi timenturi, peste cari par' cá si-a pusu
man'a blastemulu lui *Odieu!* Si acést'a se
intinde asiá peste tier'a intréga.

*) Pre candu publicámu acestu resunetu, promi-
temu cá — ne vom scóti asup'a provocárii ce ni se
face. Intr'aceea póftim, ca atari opuri, cari ni se ceru
ca se le tiparim si respandim noi sub firm'a nóstra,
se fie cátu se póte de bine lucrare, ca se justifice sacri-
ficele. Rogámu se ni se tramita unu esemplariu alu
opulu dlui *Tuducescu*, si — vom face cele de lipsa. —
Red.

De aceea dara, repetimtu, se ne luámu
dupa spunerile séu vederile locali, ci se ne
informámu bine despre adevverulu de preto-
tindoni; cáci numai asiá ne vom poté orientá
bine — in cátu séu pentru trebuintiele nó-
stre, séu pentru intereselu nóstre la vendiare.

Éta noi spre scopulu d'a dovedi cele ce
espuseramu mai susu, venimtu — buna óra a
luá notitia despre cele patru reporturi, din
patru partii ale tierii, in „*P. Lloyd*“ de astadi.

Primulu reportu este din partile de susu
ale tierii, anume din *Villány*, si elu suna —
in pucine cuvinte estrasu: *déca ar incéstá o
data pló'a cea pré multa, apoi ne-am poté
asteptá la recolta in totu felulu de frupte, cum
nu se póte mai buna*; pana si vinielo s'a recu-
lesu. încátu si acelea promitu *pre diumetate*;
— in sa in timentulu *Siklosiului* si *Dárdeu*
grindin'a a produsu mare calamitate! —

Alu duoilea reportu este din *Zenta*, in
Baciu I. Tisa; elu suna pre seurtu: *tempulu*
favorabilu a indreptatu desperatele nóstre
grane, dar — in celu mai bunu casu nu ne
potemu asteptá decátu la o recolta de *medi-
locu*; grálu a nume dóne din trei partii va fi
slabu; numai cucurudiulu dá sperantia buna.

Alu treilea reportu este de la *Püspök-
Ladány*, carele atinge partile *Biharei, Cuman-
niei* si *Bichisiului*. Acést'a suna chiar tristu!
Elu scrie: „*Doritulu secerisiu* — a incóputu;
dorere in sa, numai acuma ajungemu a conóscce,
cá — pre cum aici, asiá si in cea mai mare
parte spre Tisa, (nota bene: Tisa din susu de
Muresiu), recolt'a in grau va fi forte slaba si
cá grálu este atacatu de tatiune; chiar si
ordulu aréta tatiune; numai porumbulu se
aréta frumosu.

Alu patruilea reportu — in fine esto dela
Kecskemét, punctulu centralu intre *Pesta* si
Tisa; elu cuprinde constatarea formale a
unei conferintie de *esperti*, aduca de barbați
conosciutori de lucru, si ni spune, cá grálu
stá de *medilocu*, secará bine, ordulu de *medi-
locu*, ovesulu de *medilocu*, cucurudiulu *fru-
mosu*, cartofii *forte bine*, de asemenea si *mála
iulu-menuntu*. Peste totu se póte calculá re-
colta de 8 meti dupa unu jageru de 1600
stangini patrati, si — calitatea frumósá.

Éta aci in pucine cuvinte si date, icón'a
tierii intregi. —

Avemu se ni sprimemu parerea de reu!

Din mai multe partii primiramu —
chiar gramedi de scrieri polemice, parte ca
atacuri, parte ca *rectificári* séu aperiá pri-
sonali, in diverse cause, multe din aceste
sunt insocite de — *multe documente*, pentru
ca se ne convingemu despre adevverulu coloru
aduse de domni tramitietori.

Cu parere de reu trebuie se dechiarámu
aici, cá — astfelu de scripte polemice *lungi*,
si mai vertosu insocite de documente multe,
ni ingrenuédia nespusu, ba mai totu de un'a
ni facu neposibile publicarea acelor'a articli
la *timpu*, prin ce ei apoi devinu invecchiti si
fara scopu.

Specialminte trebuie se ni descoperimtu
regretele nóstre in acésta privintia — cátu
pentru multe de tóte ce ni se tramisera de
un'a si de alt'a parte, despre *casulu dlui no-
tariu Voscinaru din Pitulu-mare*. Sunt si pré-
multe si pré lungi si incurcate — cele ce ni
stau dejá pro mésa, si caroru — totusi am fi
doritu a dá espresiune.

Marturisimtu, cá avemu forte ponderose
motive — in partea dlui *Voscinaru*, motive
cari portarea sa in functiune o redica peste tóta
dubietatea si dupa cari — vrendu nevrendu
omulu nepreocupatu trebuie se créda, cumca —
caus'a persecutiuniloru sale nu este chiar in
administratiunea oficiulu seu. Dar noi mer-
gemu mai de parte, si recunóscemu, cá tocmái
si dupa informatiunile cástigate prin in-
trebári private, si din chárțile contrari-
loru, ne-am convinsu, cumca — nu tocmái
din caus'a *strictulu oficiu*, pururia corectu
afiatu, ci — mai multu pentru o portare une-
ori escesivminte drastica, dar mai multu
privata a sa, s'au desteptatu niscari in-
strainári, cari s'au folositu de unii neamici ai
sei — de arme in contra sa.

Ni pare reu cá nici *timpulu*, nici *spaciulu*
nu ni permitu, a aréta acést'a prin publicári de
date positive, si de aceea este, cá noi venimtu
se luámu mácar notitia despre acést'a, si — fi-
indu cá caus'a in pucine dile are se se decida
in adunarea comitetulu comitatense din
Aradu, — ni timentu de detorintia a leiali-
táti si programei nóstre, ca se atragemu
atentiunea membriloru *romani* si *neromani*
asupra causei si se recomandámu a stáruí
pentru judecata *drépta*. —

